

Instellingsbesluit ten behoeve van een Taalraad Begrijpend Lezen

Het Comité van Ministers van de Taalunie besluit tot de instelling van de 'Taalraad Begrijpend Lezen'. Gelet op het Verdrag van 9 september 1980 inzake de Nederlandse Taalunie, met name op de bepalingen genoemd in art. 2, art. 5 lid b en c, en artikel 14, lid 1, wordt de verantwoordelijkheid en het secretariaat voor de Taalraad neergelegd bij het Algemeen Secretariaat van de Taalunie.

Artikel 1 - Instelling

De Taalunie zet zich in voor kwaliteitsvol onderwijs Nederlands binnen en buiten het taalgebied. Het betreft daarbij onderwijs Nederlands in meest brede zin: onderwijs in en van het Nederlands als eerste taal, als tweede taal en als vreemde taal aan kinderen, jongeren en volwassenen. Voor wat betreft het onderwijs Nederlands binnen het taalgebied vervult de Taalunie een rol als denktank die het beleid in Vlaanderen en Nederland adviseert over kwaliteitsvol onderwijs van en in het Nederlands, ontwikkelingen en behoeftes signaleert, en rond deze onderwerpen opiniërend optreedt. Het Algemeen Secretariaat is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering van de denktank onderwijs.

De oprichting van de Taalraad Begrijpend Lezen is een resultaat van de zorg bij het Comité van Ministers over de resultaten van PIRLS 2016: de begrijpend-leesvaardigheid van Vlaamse leerlingen in het vierde leerjaar blijkt minder goed te zijn dan tien jaar geleden en dan die van leeftijdsgenoten in vele andere landen. In Nederland zijn de resultaten weliswaar gelijk gebleven, ook daar bestaan zorgen over. Het zijn resultaten die ernstig genomen moeten worden en een daadkrachtige, brede en afgestemde aanpak vereisen van alle onderwijsgeledingen.

Artikel 2 – Doel

De Taalraad Begrijpend Lezen heeft de opdracht om een *Actieplan rond begrijpend lezen* op te stellen en concrete aanbevelingen te doen om het begrijpend leesonderwijs in Nederland en Vlaanderen te versterken.

Artikel 3 – Taken

De Taalraad Begrijpend Lezen:

- stelt een actieplan rond begrijpend lezen op;
- doet daarin concrete aanbevelingen om het begrijpend leesonderwijs in Nederland en Vlaanderen te versterken;
- zorgt ervoor dat in het plan per concrete aanbeveling wordt aangegeven (a) welke actoren er uitvoering aan zouden kunnen geven en (b) welke randvoorwaarden er zijn om de slaagkansen ervan te vergroten;
- neemt relevant en recent wetenschappelijk onderzoek mee, zo ook bevindingen van de studiereis van 5 februari 2018, vergelijkingen met PIRLS-resultaten in het buitenland, adviezen van de Vlaamse en Nederlandse onderwijsraad;
- heeft extra aandacht voor nieuwe leesvormen zoals digitaal lezen en begrijpen en hun verhouding tot het klassieke begrijpend lezen.

Artikel 4 - Termijn

Deze beschikking treedt in werking op 12 juni 2018 en vervalt op 31 december 2018. Het is mogelijk dat het Comité van Ministers de Taalraad verzoekt het Actieplan op te volgen. In dat geval kan de termijn van de Taalraad worden verlengd voor een periode van maximaal drie jaar.

De beslissing over deze nieuwe termijn is afhankelijk van de bespreking van het actieplan tijdens de vergadering van het Comité van Ministers van de Taalunie van december 2018. Op basis hiervan zal het Comité van Ministers van de Nederlandse Taalunie beslissen over een eventuele nieuwe instellingstermijn.

Artikel 5 – Samenstelling

De Taalraad Begrijpend Lezen bestaat uit mensen die werkzaam zijn in één of meerdere van de uiteenlopende terreinen van het onderwijsveld Nederlands. Alle leden hebben, behalve een brede onderwijsexpertise, ook specifieke expertise op het gebied van begrijpend lezen en begrijpend leesonderwijs. Het kan daarbij gaan om wetenschappelijke expertise, kennis van wet- en regelgeving, van schoolbeleid, maar ook om concrete praktijkervaring.

5.1 Voorzitter, vicevoorzitter, secretaris

De Algemeen Secretaris stelt de voorzitter en ondervoorzitter van de Taalraad Begrijpend Lezen aan. Hun voornaamste taken betreffen het mee voorbereiden van de vergaderingen van de raad, het bewaren van de vergaderorde en het begeleiden van de raad naar een gezamenlijk actieplan. Voorzitter en ondervoorzitter behoren bij voorkeur niet tot hetzelfde deel van het taalgebied. Zij worden benoemd voor de termijn in artikel 4 genoemd.

De Taalraad Begrijpend Lezen heeft een ambtelijk secretaris. De secretaris is een medewerker van het Algemeen Secretariaat van de Taalunie. Hij of zij heeft een raadgevende stem. Het Algemeen Secretariaat fungeert als vast postadres van de raad. De secretaris maakt de notulen van de vergaderingen die worden vastgesteld door de raad en bereidt de vergaderingen van de raad inhoudelijk voor, samen met de voorzitter en de ondervoorzitter.

5.2 Leden

Leden worden aangesteld op persoonlijke titel, vanwege hun deskundigheid op het brede gebied van begrijpend lezen en begrijpend leesonderwijs en hun positie in het veld. Ze vertegenwoordigen geen organisatie en werken zonder last of ruggenspraak.

In de Taalraad Begrijpend Lezen hebben maximaal 14 leden zitting, inclusief de voorzitter en vicevoorzitter. Er wordt gestreefd naar een evenwichtige Nederlands-Vlaamse samenstelling.

De Algemeen Secretaris van de Taalunie stelt de leden aan. Leden ontvangen een aanstellingsbrief van de Algemeen Secretaris ter bekrachtiging van hun benoeming. Leden worden benoemd voor de termijn in artikel 4 genoemd.

- Het lidmaatschap van de Taalraad eindigt in geval van ontslag uit de raad of overlijden van het desbetreffende lid, of in geval van opzegging van de raad. De Algemeen Secretaris heeft de bevoegdheid om leden die meer dan twee keer na elkaar afwezig zijn te ontslaan en hen al dan niet te vervangen. De voorzitter en vicevoorzitter van de Taalraad Begrijpend Lezen zullen daarbij steeds om advies gevraagd worden. Leden kunnen op eigen verzoek ontslagen worden.

Artikel 6 – Werkwijze

6.1. Vergaderfrequentie

De Taalraad Begrijpend Lezen zal in 2018 in principe drie keer bij elkaar komen. De bijeenkomsten zullen ca. 5 uur duren. Indien wenselijk of noodzakelijk kunnen extra bijeenkomsten worden georganiseerd.

6.2. Besluitvorming

Indien de Taalraad Begrijpend Lezen tot gezamenlijke besluitvorming moet komen, worden besluiten genomen bij absolute meerderheid van de leden in de vergadering. Om besluiten te kunnen nemen, dient minimaal twee derde van het totale aantal leden aanwezig te zijn, waarvan ten minste 4 leden uit ieder deel van het taalgebied. Bij staking der stemmen geeft de stem van de voorzitter de doorslag. Een lid dat blanco stemt, wordt geacht aan de stemming te hebben deelgenomen. Een blanco stem wordt als niet uitgebracht beschouwd.

6.3. Informatie

De Taalraad Begrijpend Lezen krijgt de mogelijkheid om te allen tijde gegevens te laten verzamelen die de werking van de raad ten goede komen.

Artikel 7 – Vacatieregeling

Voor deelname aan de bijeenkomsten van de Taalraad Begrijpend Lezen heeft elk lid van de raad recht op een vaste vergoeding van €300 per vergadering. Deze vaste vergoeding is opgebouwd uit een vacatievergoeding (€100/dagdeel) en een vergoeding voor het voorbereiden van de vergadering (€100/vergadering). Voor deelname aan de bijeenkomsten van de Taalraad Begrijpend Lezen hebben de voorzitter en ondervoorzitter recht op een vaste vergoeding van €400 per vergadering. Deze vaste vergoeding is opgebouwd uit een vacatievergoeding (€100/dagdeel) en een vergoeding voor het voorbereiden van de vergadering (€200/vergadering).

Daarnaast kunnen de (onder)voorzitter en de leden de gemaakte reiskosten declareren (€ 0,19/km, incl. parkeerkosten of op basis van de tarieven eerste klas van het openbaar vervoer).

De Taalunie doet elk jaar mededeling van vergoedingen aan de bevoegde belastingdiensten in Nederland en België.

Artikel 8 – Archief

Het archief van de Taalraad Begrijpend Lezen wordt bijgehouden door het Algemeen Secretariaat en geschiedt met inachtneming van de ter zake geldende bepalingen van de Archiefregeling Nederlandse Taalunie.

Artikel 9 - Kennisgeving en bekendmaking

Het instellingbesluit ten behoeve van de Taalraad Begrijpend Lezen wordt gepubliceerd op www.taalunieversum.org. Een afschrift van deze beschikking wordt gezonden aan de voorzitters van de organen van de Nederlandse Taalunie.

Hans Bennis
Algemeen secretaris